

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาทีมงานต่อการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ สุนย์สุขภาพชุมชนอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางค้นคว้าการวิจัยครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญ ของเนื้อหา ดังนี้ คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมและการพัฒนาทีมงาน
2. แนวคิดเกี่ยวกับสุนย์สุขภาพชุมชน
3. สุนย์สุขภาพชุมชนอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมและการพัฒนาทีมงาน

การทำงานเป็นทีม

1. ความหมายของการทำงานเป็นทีม

ได้มีผู้ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีมไว้หลายท่าน ดังนี้

วู้ดcock (Woodcock, 1989, p. 8) ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมว่า หมายถึง การที่แต่ละบุคคลมาร่วมกันทำงาน เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จที่มากกว่าการทำงานเพียงลำพัง และยังทำให้เกิดความกระตือรือร้น เกิดความพึงพอใจ และสนุกสนานในการทำงานร่วมกัน

โภยอล (Goyal, 1993, p. 232) ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมว่า หมายถึง การประสานกันโดยการร่วมมือร่วมใจกันของกลุ่มซึ่งสามารถรับผิดชอบและกระตือรือร้นที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ

เทปเป่น (Tappen, 1995, p. 317) ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมว่า หมายถึง กลุ่มบุคคล ที่ทำงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน

ร็อบบินส์ (Robbins, 2001, p. 258) ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมว่า หมายถึง การทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคล เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ และผลสำเร็จที่เกิดขึ้นเป็นของสมาชิกทุกคนที่ทำงาน มิใช่เป็นผลสำเร็จของผู้ใดผู้หนึ่ง

ศุนันทา เตาหนันท์ (2540, หน้า 62) ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมว่า หมายถึง กลุ่มของบุคคลที่ทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ช่วยกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ร่วมทีมต่างมีความพอดีในการทำงานนั้น

อ้างอิง ศึกษาดูงาน (2540, หน้า 11) ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมว่า หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลทำงานร่วมกันหรือปฏิบัติงานตามหน้าที่ร่วมกัน โดยแต่ละคนที่มาร่วมกันนี้จะต้องมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเดียวกัน มีการติดต่อสื่อสารกัน มีการประสานงานกัน มีการตัดสินใจร่วมกัน ร่วมมือร่วมใจกันทำงาน ซึ่งสมาชิกทุกคนจะต้องใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะรับในบทบาทของตนต่อการที่จะช่วยเหลือให้กู้ความสามารถดำเนินงานได้บรรลุผลสำเร็จ เพื่อประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม

อ้างอิง อาทิรพน์มนตรี (2541, หน้า 30) ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมว่า หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลร่วมกันปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์หรือจุดหมายเดียวกัน มีการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างดีที่สุด เพื่อให้งานที่ตนรับผิดชอบนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

รัชนี สิงห์บุญชา (2541, หน้า 31) ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมว่า หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมาร่วมกัน ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน ตัดสินใจ วางแผน สนับสนุนเพื่อให้งานที่ตนรับผิดชอบนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

พนิดา รัตนไพรожน์ (2542, หน้า 28) ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมว่า หมายถึง การทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคล โดยทุกคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์กัน มีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน รับรู้และยอมรับเป้าหมายและวัตถุประสงค์นั้น มีการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การตัดสินใจและการดำเนินงานต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้ผลสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเป็นผลสำเร็จของทุกคน ใช้ของผู้ใดผู้หนึ่ง

ศิษย์ สังข์รัตน์ (2543, หน้า 60) ให้ความหมายการทำงานเป็นทีมว่า หมายถึง กลุ่มบุคคลเข้าร่วมกันโดยมีเป้าหมายร่วมกัน และทุกคนในกลุ่มนี้มีบทบาทช่วยดำเนินงานของกลุ่มนี้ มีการติดต่อสื่อสาร และประสานงานกัน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม

เมื่อพิจารณาการให้ความหมายของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าความหมายของการทำงานเป็นทีมมีความคล้ายคลึงกัน จึงสรุปความหมายของการทำงานเป็นทีมโดยให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานของศูนย์สุขภาพชุมชน อ่าเภอบ้านบึง จังหวัดฉะบูรณ์ได้ว่า หมายถึง ลักษณะการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายของทีมสุขภาพ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน ดำเนินการต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2. ความสำคัญของการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีม เกิดจากพื้นฐานความเชื่อที่ว่า มนุษย์มีความสามารถในการadjust ที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล ถ้าเราสามารถนำบุคคลที่มีความสามารถที่หลากหลายมารวมกัน ก็จะประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย ซึ่งถ้าได้มีการแบ่งงาน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดระบบสื่อสารที่เหมาะสม จะทำให้การทำงานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมาย (พยอม วงศ์สารศรี, 2542, หน้า 277) การทำงานเป็นทีมเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ได้รับความสนใจมาใช้อย่างแพร่หลาย ทั้งในองค์กรของรัฐ และเอกชน เนื่องจากงานส่วนใหญ่ในองค์กรไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยบุคคลเพียงคนเดียว ต้องอาศัยความร่วมมือและการมีสัมพันธภาพที่ดีของผู้ปฏิบัติงานในทีม (พนิตา รัตนไฟ โภจน์, 2542, หน้า 27) ซึ่งการร่วมมือของทุกคนที่อยู่ในทีมงานนั้นเป็นกุญแจสำคัญของการทำงานเป็นทีมที่เกิดขึ้น (วรพัฒน์ วงศ์ปิติ, 2541, หน้า 58) สถาคัต้องกับประสิทธิ์ ทองอุ่น, ทศนา ศรียานาภาส, วัฒนิกา ฉลากนาง, และประภากร โลหท่องคำ (2542, หน้า 212-213) ที่กล่าวว่าการทำงานในองค์กรหรือในสถาบันปัจจุบัน ต้องทำงานเป็นทีม ร่วมมือกันหลาย ๆ ฝ่าย ประสานสัมพันธ์กัน สามารถมีความเข้าใจกัน ปฏิบัติงานเป็นทีม

วู้ดcock (Woodcock, 1989, p. 8) กล่าวว่า ผลสำเร็จจากการทำงานในองค์การ เป็นผลมาจากการทำงานร่วมกันเป็นทีมของบุคลากร มากกว่าจะเป็นผลสำเร็จที่เกิดจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง นอกจากนี้การทำงานเป็นทีมจะทำให้สามารถเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ มีความจริงรัก กัดต่อทีมงานและเกิดความรู้สึกเป็นหมู่คณะ (Van, 1983, p. 111 อ้างถึงใน สงวน ชั่งผัตร, 2541, หน้า 249) รวมทั้งมีอิทธิพลต่อนโยบายการการทำงานในองค์กรนี้อีกด้วย (ศุภนิษา เลาหนันท์, 2540, หน้า 64) อาภา หวังสุข ไฟศาลา (2539, หน้า 1) กล่าวว่า องค์กรสุขภาพ เป็นองค์กรที่มีบุคลากรมาทำงานร่วมกัน ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ จึงเน้นการทำงานเป็นทีมในบุคลากรทุก ๆ ระดับ ซึ่งการทำงานเป็นทีมในการบริการระดับปฐมภูมินั้น ได้เริ่มน่าตั้งแต่ปี 1970 แต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ (Black, n.d.) จึงได้มีการพัฒนาและให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีมเพิ่มมากขึ้น (Vancly, 1998) เพื่อพัฒนาองค์กรให้บรรลุผลสำเร็จ

ฉะนั้น ศูนย์สุขภาพชุมชนในฐานะองค์กรสุขภาพที่ให้บริการระดับปฐมภูมิ มีบุคลากร หลากหลายวิชาชีพ ต่างมีจุดเด่นและจุดด้อยในการให้บริการที่แตกต่างกันทั้งในแง่ความรู้ ความสามารถ การคุณธรรม ทักษะทางจิตสังคม การตื่อสาร การทำงานกับประชาชน รวมทั้งความแตกต่างของศรัทธาประชาชน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการทำงานเป็นทีมและความเป็นทีมงานสุขภาพ

3. ประเภทของทีม

การจัดแบ่งทีมงานออกเป็นประเภทต่าง ๆ นั้น มีวิธีการจัดแบ่งหลายวิธี ขึ้นอยู่กับแนว

ความคิดเห็นทางแบบของแนวคิดนั้น ๆ เช่น ทีมตามแนวคิดกลุ่มในองค์กร ทีมตามแนวคิดด้านสังคม วิทยาหรือทีมตามแนวคิดจิตวิทยาสังคม เป็นต้น (สุนันทา เลาหันท์, 2540, หน้า 67) ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านแบ่งประเภทของทีมงานสรุปได้ดังนี้

เซลเลอร์ (Heller, 1998, p. 10 ล้างถึงใน พนิชา รัตนไพรองน์, 2542, หน้า 28-29) แบ่งประเภทของทีมการทำงานออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ทีมที่เป็นทางการ, และทีมที่ไม่เป็นทางการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ทีมที่เป็นทางการ (formal teams) เป็นทีมการทำงานทั่วไปในองค์การทำงานที่มีความต่อเนื่อง มีหมายทีมชื่นอยู่กับโครงสร้างของแต่ละองค์การแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ทีมผู้บริหารระดับสูง, ทีมสาขาวิชาชีพ, ทีมผู้ช่วยานาญการ, และทีมสนับสนุนทั่วไป มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ทีมผู้บริหารระดับสูง (cross-functional executive teams) เป็นทีมที่ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานนั้น

1.2 ทีมสาขาวิชาชีพ (cross-functional teams) เป็นทีมที่ประกอบด้วยสมาชิกที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำงานของสาขาวิชา นาปฏิบัติงานร่วมกัน

1.3 ทีมผู้ช่วยานาญการ (business teams) เป็นทีมที่ประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในเรื่องที่คล้าย ๆ กันมาร่วมกันทำงาน และแก้ไขปัญหาร่วมกัน

1.4 ทีมสนับสนุนทั่วไป (formal support teams) เป็นทีมที่ประกอบด้วยผู้ช่วยานาญการในด้านต่าง ๆ ที่คอยสนับสนุน ช่วยเหลือการทำงานในด้านต่าง ๆ

2. ทีมที่ไม่เป็นทางการ (informal teams) เป็นทีมที่ตั้งขึ้นมาชั่วคราว เมื่อปฏิบัติภารกิจ เลี้ยวแล้วก็ถือว่าภาระหน้าที่สิ้นสุดลง แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ทีมงานโครงการ, ทีมเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง, ทีมสร้างสรรค์, และทีมเฉพาะกิจ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ทีมงานโครงการ (temporary project teams) เป็นทีมที่ปฏิบัติงานร่วมกันตามโครงการ มีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด โครงการ กำหนดไว้ชัดเจน

2.2 ทีมเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง (change teams) เป็นทีมการทำงานที่ตั้งขึ้นเพื่อร่วมมือปรับปรุงแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

2.3 ทีมสร้างสรรค์ (hot group) เป็นทีมที่ทำงานร่วมกัน ร่วมคิดหาแนวทางใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน ทำงานด้วยความเป็นอิสระ

2.4 ทีมเฉพาะกิจ (temporary task forces) เป็นทีมที่ร่วมกันทำงานที่เกี่ยวกับปัญหา เป็นเรื่อง ๆ เพื่อแก้ไขให้เห็นผลโดยเร็ว

ร็อบบินส์ (Robbins, 2001, pp. 259-261) ได้แบ่งประเภทของทีมงานไว้เป็น 3 ประเภท คือ ทีมแก้ปัญหา, ทีมบริหารงานด้วยตนเอง, และทีมข้ามสายงาน มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. ทีมแก้ปัญหา (problem – solving teams) ประกอบด้วยสมาชิกที่ทำงานร่วมกันในแผนกเดียวกัน หรือหน่วยงานใกล้เคียงกันประมาณ 8-10 คน นารวมตัวกันประมาณ 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูล ปัญหาและความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อปรับปรุงคุณภาพและสภาพแวดล้อมในงานให้ดีขึ้น โดยทีมแก้ปัญหาจะมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความคิดเห็น และอาจจะช่วยผลักดันให้เกิดการนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติต่อไป แต่ทีมแก้ปัญหาจะไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติโดยตรง

2. ทีมบริหารงานด้วยตนเอง (self-managed work teams) ประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 10-15 คน มีขอบเขตการทำงานที่ไม่ใช่เพียงแต่การแก้ปัญหาทั่ว ๆ ไปเท่านั้น แต่ทีมงานจะต้องรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จากการตัดสินใจและดำเนินงานของตน การทำงานของทีมจะมุ่งที่การพัฒนาและประเมินผลความสำเร็จและการเป็นทีมงานที่ดีกับการมีสิทธิส่วนบุคคลและความรู้สึกอย่างดีทำงานด้วยความผูกพันในงาน

3. ทีมข้ามสายงาน (cross-functional teams) เป็นทีมการทำงานที่ประกอบด้วยบุคลากรในระดับเดียวกัน แต่อยู่ในสาขาวิชาหรือพัฒนาการร่วมกันทำงาน โดยใช้ทักษะความรู้ ความสามารถ ความสามัคคีและการเป็นทีมงานที่ดีกับการมีสิทธิส่วนบุคคลและความรู้สึกอย่างดีทำงานด้วยความผูกพันในงาน กันไว้

วู้ดคือค และฟรานซิส (Woodcock & Francis, 1994, p. 34) ได้จำแนกประเภทของทีมไว้ 6 ประเภท คือ ทีมกลยุทธ์, ทีมบริหาร, ทีมโครงการ, ทีมประสานงาน, ทีมนีกคิด, และทีมปฏิบัติการ มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. ทีมกลยุทธ์ (strategic team) เป็นทีมงานที่รับผิดชอบด้านการกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย โครงสร้าง และการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ของหน่วยงาน เป็นการมองไปข้างหน้า ทำหน้าที่วางแผนและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

2. ทีมบริหาร (management team) เป็นกลุ่มผู้บริหารรับผิดชอบ

3. ทีมโครงการ (project team) เป็นคณะทำงานที่แต่งตั้งขึ้น เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีลักษณะเป็นทีมเฉพาะกิจหรือทีมชั่วคราว

4. ทีมประสานงาน (coordination team) เป็นทีมงานที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการประสานงานของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่มีความซุ่มซ่าและลับซับซ้อน

5. ทีมนีกคิด (think-tank team) เป็นคณะบุคคลที่เสนอแนะแนวคิดต่าง ๆ และเป็นผู้สนับสนุนการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ

6. ทีมปฏิบัติการ (work group) เป็นทีมงานรับผิดชอบการปฏิบัติงานโดยตรง มีบทบาทในการปฏิบัติงานที่เป็นการกิจหลัก

วินิจ เกตุฯ (2542, หน้า 70-71) ได้แบ่งประเภทของทีม ตามลักษณะหน้าที่ของการทำงานเป็น 5 ประเภท คือ ทีมงานระดับสูง, ทีมจัดการ, ทีมปฏิบัติงาน, ทีมด้านเทคนิค, และทีมสนับสนุน มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. ทีมงานระดับสูง (top team) เป็นทีมที่มีหน้าที่กำหนดครัตถุประสงค์และพัฒนาทางเลือก สมาชิกของทีมจะต้องมีความคิดกว้างไกลและคุ้มลึก เป็นผู้ที่มีความรู้สึก ความเข้าใจงานใน - ทุกลักษณะขององค์กร
2. ทีมจัดการ (management team) มีหน้าที่จัดทำรายละเอียดของวัตถุประสงค์ ร่วมประสานงานและครอบคลุมงานของคนอื่น สมาชิกจะต้องมีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความสามารถที่จะประสานสัมพันธ์กับสมาชิกคนสำคัญในองค์การในการจัดทำแผนปฏิบัติและจัดงบประมาณ
3. ทีมปฏิบัติงาน (operation team) มีหน้าที่ทำงานเฉพาะอย่างให้สำเร็จ เป็นงานที่เป็นภารกิจขององค์การ เท่ากับเป็นผู้เปลี่ยนตัวปีอนเป็นผลผลิต
4. ทีมด้านเทคนิค (technical team) มีหน้าที่กำหนดมาตรฐานให้องค์การ ทั้งมาตรฐานผลิตภัณฑ์ มาตรฐานด้านวิธีการและมาตรฐานการบริการ ซึ่งมาตรฐานเหล่านี้จะเปลี่ยนแปลงพัฒนาตามความเจริญก้าวหน้าขององค์การ
5. ทีมสนับสนุน (support team) เป็นทีมที่อยู่นอกสายงานตามความปกติขององค์การ เป็นผู้สนับสนุนโดยอ้อม ซึ่งให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

เรียน ศรีทอง (2542, หน้า 303) ได้แบ่งทีมการทำงานออกเป็น 2 ลักษณะคือ ทีมแบบรูปนัย และทีมอรูปนัย มีรายละเอียด ดังนี้

1. ทีมแบบรูปนัย (formal teams) มีลักษณะเป็นทางการ มีแนวโน้มที่จะมีกฎเกณฑ์ของกลุ่มที่แน่นอน สัมพันธภาพในบทบาทเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้
2. ทีมแบบอรูปนัย (informal teams) เป็นทีมที่ไม่เป็นทางการ จะไม่เป็นการควบคุมทางสังคม เป็นกลุ่มที่ไม่มีรูปแบบชัดเจน ขึ้นอยู่กับความสนใจส่วน个体ที่ต้องการกันมากกว่า เมื่อพิจารณาการจัดแบ่งประเภททีมงานดังกล่าวพบว่า ในมีรูปแบบที่แน่นอนตายตัว ซึ่งอยู่กับความคิดเฉพาะแบบหรือตามวัตถุประสงค์ของการแบ่งประเภทของทีมนั้น ๆ ซึ่งสุนันทา เลาหนันท์ (2544, หน้า 73) ได้กล่าวว่า ไม่ว่าจะแบ่งประเภททีมงานแบบใดก็ตาม ทุกทีมล้วนมีเป้าหมายร่วมกันนั่นคือ ปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตความรับผิดชอบให้กับลูกจ้างไปด้วยพลังของทีมงาน

4. ขนาดของทีม

ขนาดของทีม (size of team) เป็นดัชนีที่วัดประสิทธิผลของทีม ทั้งนี้เนื่องจากขนาดของทีมจะส่งผลกระทบต่องค์ประกอบหลักบางองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม ได้แก่ ภาวะ

ผู้นำสนาชิกทีม และกระบวนการการคุุ่น (สุนันทา เลาหนันท์, 2540, หน้า 81) ขนาดของทีมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความซับซ้อนและความหลากหลายของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป้าหมาย และการปฏิบัติงานของกลุ่ม ขนาดของทีมทำงานโดยทั่วไปไม่ควรเกิน 10-12 คน เพราะถ้ามีจำนวนมากกว่านี้ จะมีความยุ่งยากในการทำงานร่วมกันให้ได้ผล (Robbins, 1998, p. 290) และมักเกิดปัญหาในการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน ความยุ่งยากในการสั่งการ และการหาข้อสรุป ร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพต่ำลง หรือสนาชิกทำงานไม่เต็มความสามารถ แต่ถ้ากลุ่มนี้จำนวนสนาชิกน้อย จะเสียเปรียบในด้านความรู้ ทักษะความชำนาญ และประสบการณ์ ในการทำงาน ซึ่งมีผลต่อการขาดความสามารถในการรวมพลังและเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน (มัลลิกา ตันสอน, 2544, หน้า 124) สองคดีดังกัน พนน ลีอาร์ย (2529 จังถึงใน ชุมน้ำ น้ำดัย, 2538, หน้า 38) ที่ศึกษาพบว่า กลุ่มขนาดเล็กจะมีความยืดหยุ่นต่อกันในกลุ่มสูงกว่ากลุ่มขนาดใหญ่ และกลุ่มขนาดเล็กจะมีความสามารถดีในการทำงานร่วมกันมากกว่ากลุ่มขนาดใหญ่

เครือข่ายศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี มีสนาชิกในแต่ละเครือข่าย ประมาณ 9-11 คน เป็นทีมขนาดเล็ก ซึ่งถือว่ามีจำนวนสนาชิกที่เหมาะสมในระดับหนึ่ง

5. องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม

ในการทำงานร่วมกันให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการทำงานเป็นทีมนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม

หลุย จำปาเทศ (2539) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม แบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบย่อย ๆ คือ องค์ประกอบด้านการวางแผนดำเนินการของทีม, องค์ประกอบด้านสนาชิกทีม, และองค์ประกอบด้านผู้นำทีม มีรายละเอียด ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการวางแผนดำเนินการของทีม

- 1.1 การมีเป้าหมายและขั้นตอนรัดเร็ว
- 1.2 การจัดให้มีการประสานงานกันเป็นทีม
- 1.3 ตักษะและขนาดของกลุ่มทีมที่แยกออกจากกัน
- 1.4 การมีแผน การติดตามแผนเพื่อให้การทำงานเป็นทีมบรรลุเป้าหมาย

2. องค์ประกอบด้านสนาชิกทีม

- 2.1 มีความตั้งใจจริงที่จะทำงาน
- 2.2 มีความรู้หรือให้ความรู้อยู่เสมอ
- 2.3 มีความระหบันในการทำงานเป็นทีม
- 2.4 มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. องค์ประกอบด้านผู้นำทีม

- 3.1 มีความรู้ในการวางแผน การปฏิบัติงาน และติดตามผล
- 3.2 มีเทคนิคการเชื่อมต่อการขัดแย้งในกลุ่มกับคนเอง
- 3.3 มีเทคนิคการเสริมแรงและสร้างพลังใจ
- 3.4 แสวงหาวิธีการที่เหมาะสมให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

สูนันทา เถาหนันท์ (2540, หน้า 74-76) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ๆ คือ หัวหน้าทีม, สมาชิกทีม, และเด็กนุกการ นิรายลະເອີດ ดังนี้

1. หัวหน้าทีม

- 1.1 คุณลักษณะของหัวหน้าทีมหรือผู้นำทีม นิดังนี้
  - 1.1.1 เป็นที่ยอมรับนับถือของสมาชิกในกลุ่มด้วยความจริงใจ
  - 1.1.2 เป็นคนเปิดเผยจริงใจ ซื่อสัตย์ และเป็นกันเอง
  - 1.1.3 ไม่ใช้อิทธิพลครอบงำกลุ่ม เป็นประชาธิปไตย ปราศจากการเผด็จการทุก

รูปแบบ

- 1.1.4 มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในงานสูง
- 1.1.5 สามารถดำเนินการประชุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.1.6 ไม่ผูกขาดการเป็นผู้นำกลุ่มตลอดเวลา
- 1.1.7 พร้อมให้การช่วยเหลือกันอยู่
- 1.1.8 สามารถสื่อสารผลงานของทีมให้สาธารณะเข้าใจได้
- 1.1.9 มีวุฒิภาวะทางด้านคุณ
- 1.1.10 มีแรงจูงใจและแรงขับทางด้านความสำเร็จสูง

1.2 บทบาทและหน้าที่สำคัญของหัวหน้าทีม

- 1.2.1 รับนโยบายจากองค์กร
- 1.2.2 กำหนดเป้าหมาย แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติ
- 1.2.3 มอบหมายงานแก่สมาชิก
- 1.2.4 สร้างบรรยากาศด้วยการจูงใจ เสริมแรง ให้กำลังใจ
- 1.2.5 อำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือ และแก้ปัญหาต่าง ๆ
- 1.2.6 ประเมินผลงานและผู้ร่วมงาน

2. สมาชิกของทีมงาน

- 2.1 คุณลักษณะของสมาชิกของทีมงาน
  - 2.1.1 สามารถรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองและของกลุ่ม

- 2.1.2 เป็นผู้ที่รักษาฟัง รักษาพูด และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม
- 2.1.3 เป็นผู้ที่ยอมรับฟัง และเคารพความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิก
- 2.1.4 เก็บรวบรวมข้อมูล และป้องกันมิให้เมืองเบนน์ติของกลุ่มออกไปเข้ากับความคิดของตนเอง

2.1.5 เป็นผู้เดียสละ อาสาช่วยทำงานทุกค้าน

2.1.6 ก้าวแสดงความคิดเห็น

2.2 บทบาทและหน้าที่สำคัญของสมาชิก

2.2.1 รับมอบหมายงานจากหัวหน้าทีม

2.2.2 ปฏิบัติตามด้วยความรับผิดชอบให้บรรลุเป้าหมายของทีมงาน

2.2.3 ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

2.2.4 เป็นผู้ตามที่ดี

3. เลขานุการ

3.1 คุณลักษณะของเลขานุการกลุ่ม

3.1.1 มีความสามารถในการเขียนหนังสือได้ดี

3.1.2 สามารถจับประเด็นการพูด การบริการหารือของกลุ่มได้ดี

3.1.3 สามารถสรุปผลการประชุมและทำรายงานให้สมาชิกได้ทราบ

3.1.4 มีความรู้และประสบการณ์ในการเสนอรายงานอย่างมีแบบแผน

3.1.5 สามารถเขียนแผนผัง กราฟ ชาาร์ท ได้

3.2 บทบาทและหน้าที่สำคัญของเลขานุการ

3.2.1 รับคำสั่งจากหัวหน้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 ส่งข่าวสารที่รับมาไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2.3 ประสานงานระหว่างผู้บังคับบัญชาและถ่ายทอดสิ่งที่ผู้ได้บังคับบัญชาเสนอให้นายได้รับรู้

3.2.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแบบสร้างสรรค์ต่อบุคคล

ยงยุทธ เกษ斯การ (2541, หน้า 179-180) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม อาจแยกองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมได้ 3 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านสมาชิกกลุ่ม, องค์ประกอบด้านผู้นำกลุ่ม, และองค์ประกอบด้านการจัดรูปแบบกลุ่ม มีรายละเอียด ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านสมาชิกกลุ่ม จะทำงานร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สมาชิกควรมีลักษณะ 4 ประการ คือ มีเจตนาดีและตั้งใจทำงาน, มีทักษะในการทำงานนั้น, มีความร่วมมือประสานงานกันอย่างดี, และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 มีเจตนาดีและตั้งใจทำงาน (the will to work) ได้แก่ การอยากรที่จะทำงานร่วมกัน มีความภักดี และชื่อชอบต่อสิ่งที่มีคุณค่าในอุดมการณ์ของกลุ่ม ยอมรับวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น

1.2 มีทักษะในการทำงานนั้น (the skill to work) เรื่องมั่นในความสามารถของสมาชิก ศักยภาพ และพร้อมที่จะช่วยเหลือกันได้

1.3 มีความร่วมมือประสานกันอย่างดี (cooperation and coordination) ได้แก่ ยึดหยุ่น ในบทบาทที่แสดงออก มีการติดต่อสื่อสารและประสานงานในระหว่างสมาชิกด้วยความยินดี มีความรู้สึกว่าทุกคนในกลุ่มมีความสำคัญและยอมรับกัน

1.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (human relationship) พยายามปรับตัวให้กลมกลืน มีความไว้เนื้อเชื่ोใจกัน พยายามเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลอื่น มีความไว้ใจที่จะ信任กันถึงความต้องการและความรู้สึกของบุคคลอื่นในกลุ่ม

2. องค์ประกอบด้านผู้นำกลุ่ม กลุ่มควรมีผู้นำที่มีความสามารถ มีคุณสมบัติของผู้นำที่ดี คือ อดทน ตั้งใจฟัง ไม่หุ่นยนต์ในความล้ำซำและ ไม่ค่อยก้าวหน้าของกลุ่ม เมื่อเผชิญปัญหาผู้นำฯ ยอนรับผิดชอบได้ พยายามกระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมโดยทั่วถ้วน รู้จักนำเสนอกระบวนการของมูลเหตุของที่แตกต่างกันมาประยุกต์ใช้ด้วยการเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ต้องการ โดยให้ทุกคนเข้าใจว่าความขัดแย้งย่อมเกิดขึ้น ได้เสมอในกลุ่ม และอาจก่อให้เกิดประตีกิจภายในองค์การได้

3. องค์ประกอบด้านการจัดระบบกลุ่ม

- 3.1 มีเป้าหมายชัดเจน มีขอบเขตแน่นอน
- 3.2 มีกลไกย้อนกลับ (feedback) เพื่อปรับปรุงผลงาน
- 3.3 มีระบบระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนแน่นอน
- 3.4 แสวงหาวิธีที่เหมาะสมอยู่เสมอ
- 3.5 จัดเมื่อไหร่ในการเสริมแรงให้ดีและเหมาะสม

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบการทำงานเป็นทีมจากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน สรุปได้ดังนี้คือ องค์ประกอบการทำงานเป็นทีมมี 3 องค์ประกอบย่อย ๆ คือ 1) องค์ประกอบด้านผู้นำทีม ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติผู้นำที่ดี มีความรู้ความสามารถ มีวุฒิภาวะทางอาชีวณ์ มีทักษะในการสื่อสาร การ沟通 ใจ การจัดการกับความขัดแย้ง และมีความเป็นประชาธิปไตย 2) องค์ประกอบด้านสมาชิกทีม ซึ่งจะต้องเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี มีความตั้งใจในการทำงาน กล้าแสดงออก ยอมรับชี้งกันและกัน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ 3) องค์ประกอบด้านการดำเนินงาน โดยทีมจะต้องมีเป้าหมายและกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน มีการวางแผนและวิธีการดำเนินงาน มีการประสานงานกันเป็นทีม ติดตามและปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้การทำงานเป็นทีม

บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

6. ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานเป็นทีม

ก่อนที่จะมีการปรับปรุงให้ทีมงานสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นที่จะต้องรู้ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของทีมงาน ซึ่งทีมงานทุกทีมนั้นคำนึงถึงภาระให้องค์การ และองค์การเองก็เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมที่ครอบคลุมองค์การไว้ดังนั้น องค์การก็คือสิ่งแวดล้อมของทีมงาน ในขณะเดียวกันสิ่งที่อยู่นอกองค์การก็เป็นสิ่งแวดล้อมของทีมงาน เช่นเดียวกัน ฉะนั้นอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่มากระทบต่อทีมงานโดยทั่วไปมักมาจากองค์การเอง (สิงห์ ไชย วรรณสันติฤทธิ์, น.ป.ป., หน้า 67)

คอลป์ (Kolb, 1991) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับผลสำเร็จในงานของทีมพบว่า พฤติกรรมผู้นำมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในงานของทีม สถาณคดล้องกับการศึกษาวิจัยของ ชุดามา มาลัย (2538) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นทีมของอาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า พฤติกรรมผู้นำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานเป็นทีมของอาจารย์ นอกจากนี้ยังศึกษาพบอีกว่า อายุ ประสบการณ์การทำงาน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสัมพันธภาพในกลุ่มอาจารย์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานเป็นทีม เนื่องเดียวกับการศึกษาของอสติน และบลอดวิน (Austin & Baldwin, 1991 ถึงถึงใน อัจฉรา อาทิรพจน์มนตรี, 2541, หน้า 60) ที่ศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมของสถาบันมีผลต่อการร่วมมือกันทำงาน สถาณคดล้องกับ อัจฉรา อาทิรพจน์มนตรี (2541) ที่ศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้ยังมี การศึกษาของ แอนโซลล์ (Anhalt, 1995 ถึงถึงใน สุภาพร อัคราวัฒนา, 2541, หน้า 72-73) ที่สำรวจความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบุคลิกภาพส่วนตัวและผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานร่วมกันเป็นทีม พบว่า คุณลักษณะของบุคลิกภาพส่วนตัวสามารถทำนายระดับการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ และการศึกษาของกัญญา ทองทวี (2540) ที่ได้ศึกษาทัศนคติในการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เทศกรุงเทพมหานคร พบว่า การศึกษา รายได้ ตำแหน่ง ลักษณะงาน และความรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม มีผลต่อทัศนคติที่คือต่อการทำงานเป็นทีม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานเป็นทีม นั้นคือ สิ่งแวดล้อมขององค์การ หรือของทีมงาน ประกอบด้วย พฤติกรรมของผู้นำ อายุและประสบการณ์การทำงานของสมาชิกทีม สภาพแวดล้อมทางกายภาพของทีมงาน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกทีม บุคลิกภาพส่วนตัว การศึกษา รายได้ ตำแหน่ง ลักษณะงาน และความรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม ต่างมีผลต่อการทำงานเป็นทีม ซึ่งอาจก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมที่แตกต่างกัน

7. ประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีม มีความมุ่งหมายสำคัญที่จะพัฒนาการทำงานของบุคคลและกลุ่มให้มีศักยภาพสูง ซึ่งจะสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร สามารถต่อรวมแรงร่วมใจกัน แก้ไขปัญหา ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ก่อให้เกิดประโยชน์จากการทำงานเป็นทีมหลายประการ

สิทธิโภค วรรณสันติคุณ (น.ป.ป., หน้า 37) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานเป็นทีมดังนี้

1. ผลการปฏิบัติงานของทีม จะมีประสิทธิผลดีกว่าการทำงานโดยบุคคลเพียงบุคคลเดียว
2. การตัดสินใจโดยทีมมีประสิทธิภาพมากกว่าและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่า
3. บุคคลได้เรียนรู้ที่จะเป็นผู้มีค่านิยมในการช่วยเหลือผู้อื่น เมตตาปราณี มีความรับผิดชอบ เข้าใจผู้อื่น เสียสละ ฯลฯ จากการที่เขาได้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม
4. การแสดงออกของอารมณ์ต่าง ๆ เช่น สนุกสนาน ตื่นเต้น ร่าเริง ผิดหวัง สมหวัง ฯลฯ จะมีความเข้มข้นสูงกว่าปกติเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มมากกว่าเมื่อยู่เพียงคนเดียว
5. คุณภาพการใช้ชีวิตประจำวันจะสูงขึ้นเพราะกัน เนื่องจากได้มีการแบ่งงานกันทำตามความเชี่ยวชาญของแต่ละคน
6. การขัดความขัดแย้งสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่าเมื่อได้อยู่ร่วมกันในทีม การจัดการกับอิทธิพลทางสังคมดีกว่า ถ้าไม่มีทีมก็จะไม่มีมาตรฐานของสังคม ไม่มีค่านิยมของสังคม ไม่มีกฎระเบียบของสังคม ความเจริญย่อมเกิดขึ้นไม่ได้
7. เอกลักษณ์ของบุคคล การยอมรับนับถือในตนเอง และสมรรถภาพทางสังคมของคนเราด้านแแล้วแต่ได้รับการกล่อมเกลาหรือหล่อหกสอนจากสังคมทั้งสิ้น
8. ถ้าปราศจากการร่วมนือกันระหว่างคนเราแล้ว กลุ่มและองค์กรทั้งหลายย่อมอยู่รอดไม่ได้

ฉักระพันธ์ เจริญนันท์ และคณะ (2545, หน้า 43-45) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม ดังนี้

1. สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิก
2. สร้างความมั่นคงในอาชีพ
3. สร้างความสัมพันธ์ในงาน
7. เพิ่มพูนการยอมรับนับถือระหว่างกัน

วิรัตน์ สุวนันทวงศ์ (2545) ได้กล่าวถึงประ โยชน์ของการทำงานเป็นทีม ดังนี้

1. ประ โยชน์ที่ผู้ปฏิบัติงานจะได้รับเมื่อทำงานเป็นทีม

- 1.1 ได้พัฒนาศักยภาพของตน
  - 1.2 ได้สื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ
  - 1.3 ทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ
  - 1.4 ได้รับการยอมรับมากขึ้น
  - 1.5 ทำให้เกิดข่าวลือและกำลังใจ ความเพิงพอในการทำงาน
  - 1.6 ทำให้สัมฤทธิ์ผลในการทำงานเพิ่มขึ้น
2. ประ โยชน์ที่องค์การจะได้รับ
- 2.1 ได้ใช้ศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานเต็มที่
  - 2.2 ได้พัฒนาความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน
  - 2.3 ได้ใช้ของผู้ปฏิบัติงาน
  - 2.4 การติดต่อสื่อสารดีขึ้น
  - 2.5 มีการตัดสินใจที่ดีขึ้น
  - 2.6 ผลผลิตดีขึ้น

ยงยุทธ เกษ斯การ (2541, หน้า 183-184) ได้กล่าวถึงประ โยชน์ของการทำงานเป็นทีม

ดังนี้

1. งานดีมีคุณภาพ
2. เพิ่มผลผลิตของงาน
3. ลดความขัดแย้งขององค์การ
4. รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง
5. บอกถึงความรับผิดชอบ
6. สร้างมิตรสัมพันธ์
7. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์
8. ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเป็นทีม

ถึงแม้รูปแบบการทำงานเป็นทีม จะได้รับความนิยมน่าไปประยุกต์ในหลายองค์การ โดยต่างมุ่งหวังที่จะพัฒนาศักยภาพขององค์การและประสิทธิภาพในการทำงานของสมาชิก แต่ในทางปฏิบัติหลายองค์การกลับประสบความลำบาก 乃至สามารถสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพขึ้นได้ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคของการทำงานเป็นทีม ดังนี้

วูดค็อก (Woodcock, 1989, p. 14) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเป็นที่นิรสรุป ได้ดังนี้

1. เมื่อผู้ปฏิบัติงาน ทำงานแบบแยกตัวเอง
2. เมื่องานมีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถของบุคลากร หลากหลาย ระดับมาร่วมกันทำงาน
3. เมื่อการตัดสินใจเรื่องงาน จำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มากมาย
4. เมื่อแสดงความเห็นในกลุ่มบุคคล มีความสำคัญมากกว่าของใครเพียงคนเดียว
5. เมื่อขนาดปัญหาขยายกว้างออกไป
6. เมื่อการซ่อมแซมโดยการใช้กลุ่มบุคคล เป็นที่ต้องการในการแก้ปัญหา
7. เมื่อชุดแข็งและชุดอ่อนของบุคคล ยากที่จะกำหนดคือกมารให้เห็นได้ชัดเจน
8. เมื่อการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ เป็นที่ต้องการมากขึ้น

โค瓦ลสกี (Kowalski, 1999, p. 283) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเป็นที่นิรสรุปได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมของการทำงานน่าเบื่อ ตึงเครียด ไม่ยืดหยุ่น
2. ไม่มีเป้าหมายในการทำงาน
3. การอภิปราย การโต้ตอบ ขึ้นอยู่กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีอำนาจเหนือบุคคลอื่น
4. วัตถุประสงค์ไม่ชัดเจนหรือมีบุคคลหลายคนตั้งกฎระเบียบขึ้นมา
5. ไม่ค่อยฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น
6. ไม่การตัดสิน ขัดจังหวะ และพยายามสร้างความประทับใจส่วนบุคคล
7. รู้สึกเป็นทุกข์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้อง
8. ความขัดแย้งถูกกระงับไว้ หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จะมีอิทธิพลเหนือกลุ่มผู้อื่น
9. การตัดสินใจจะเกิดขึ้นก่อนเวลาที่เหมาะสม
10. การออกแบบอย่างเป็นทางการจะเกิดขึ้นเสมอ ๆ
11. ความเห็นของบุคคลส่วนใหญ่ถือว่าเป็นการเพียงพอ
12. ไม่การวิพากษ์วิจารณ์ที่ก่อให้เกิดความอับอาย และเกิดความตึงเครียด เป็นการทำงาน ไม่สร้างสรรค์
13. ผู้นำยังคงเป็นใหญ่ในที่ประชุม
14. การมอบหมายไม่ชัดเจน
15. สามารถที่ไม่เห็นด้วย และไม่พอใจในการมอบหมายงาน
16. การแสดงความรู้สึกโดยเปิดเผยได้รับการพิจารณาว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม